

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi -Widzewa w Łodzi w sprawie o sygn. akt II 1 C 94/14 z powództwa Wydawnictwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. przeciwko K. K. o zwolnienie zajętych przedmiotów spod egzekucji oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.200zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że Wydawnictwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. nabyło w dniu 27 marca 2014r. w drodze sprzedaży komisowej, przeprowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Radomsku R. T., w sprawie Km 202/14, dużą ilość przedmiotów ruchomych, takich jak: komputery, monitory, paleciaki, foliarki, belownica, regały i wsporniki do nich. Przedmioty te zostały uprzednio zajęte przez tego Komornika, a dodatkowo również przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. R. w sprawie Km 247/14 w dniu 26 marca 2014r.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy oddalił powództwo na podstawie art. 841 k.p.c., uznając, że nie zachodzą przesłanki do żądania przez osobę trzecią zwolnienia spod zajęcia zajętych przedmiotów, które nabył w toku postępowania egzekucyjnego, bo ruchomości te, z mocy prawa nie są już zajęte. Odwołał się w tym zakresie do treści art. 879 k.p.c., który stanowi, że ten kto nabywa rzecz na podstawie przepisów Działu I Kodeksu postępowania cywilnego „Egzekucja z ruchomości”, staje się jej właścicielem bez żadnych obciążeń. Nabycie ruchomości następuje w sposób pierwotny.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona powodowa, zaskarżyła go w całości. Rozstrzygnięciu zarzucono:

1. naruszenie art. 841 k.p.c. poprzez przyjęcie, że zajęcie ruchomości w toku postępowania egzekucyjnego, które zostały nabyte przez powoda w toku innego postępowania egzekucyjnego, nie narusza praw powoda,
2. naruszenie art. 879 k.p.c. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że przedmioty nabyte przez osobę trzecią w toku egzekucji ulegają zwolnieniu spod zajęcia dokonanego w toku innego postępowania egzekucyjnego z mocy samego prawa z chwilą ich nabycia,
3. naruszenie art. 845 § 2 k.p.c. poprzez całkowite nieuwzględnienie, że komornik sądowy nie bada prawa własności zajętych ruchomości, a tym samym dla kontynuowania postępowania egzekucyjnego nie ma znaczenia czy ruchomości te stały się własnością innej osoby, nawet w przypadku nabycia ich w toku postępowania egzekucyjnego.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zwolnienie spod egzekucji szczegółowo wymienionych w apelacji ruchomości, tych samych, które były objęte żądaniem pozwu oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

W uzasadnieniu podał, że oddalenie powództwa oznaczać będzie, że komornik będzie uprawniony do kontynuowania postępowania egzekucyjnego, gdyż nadal nie zwolnił zajętych ruchomości, a powodowi jako właścicielowi ruchomości nie będzie służyć żadna instytucja zmierzająca do wydobycia ruchomości.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna.

Stan faktyczny ustalony przez Sąd Rejonowy był między stronami bezsporny i Sąd Okręgowy podziela te ustalenia faktyczne i przyjmuje je za własne.

Analiza zarzutów apelacji prowadzi do wniosku, że nie są zasadne. W postępowaniu pierwszoinstancyjnym nie doszło do naruszenia art. 841 k.p.c. i art. 845 § 2 k.p.c., ani też zastosowania błędnej wykładni art. 879 k.p.c. Rację ma Sąd Rejonowy oraz słusznie podnosi w odpowiedzi na apelację pozwany, że powództwo ekscydencyjne stanowi środek obrony osoby trzeciej, której prawa w wyniku prowadzonej egzekucji zostały naruszone, przy czym chodzi o naruszenie polegające na zajęciu składnika majątku, z którego wierzyciel nie ma prawa zaspokoić swojej wierzytelności. Żądanie zwolnienia spod zajęcia ruchomości w drodze powództwa na podstawie art. 841 k.p.c. jest więc uzależniona od faktu naruszenia praw osoby trzeciej w związku z dokonaniem zajęciem. W dniu zajęcia przedmiotowych ruchomości, powodowi nie przysługiwały jeszcze żadne prawa do tych przedmiotów, więc nie mogły zostać naruszone tym zajęciem. Natomiast w dniu następnym, kiedy to powód nabył w drodze sprzedaży komisowej ruchomości, co do których doszło do zbiegu postępowania zabezpieczającego i egzekucyjnego, stał się ich właścicielem. Zgodnie z art. 879 k.p.c. ten kto nabywa rzecz na podstawie przepisów Działu I Kodeksu postępowania cywilnego „Egzekucja z ruchomości”, staje się jej właścicielem bez żadnych obciążeń. Przeciwno nabywcy nie można podnosić zarzutów co do ważności nabycia. Wykładnia literalna przepisów dotyczących sprzedaży ruchomości w toku postępowania egzekucyjnego, tj. art. 864 – art. 879 k.p.c. prowadzi do wniosku, że nabywający rzecz na podstawie przepisów Działu I Kodeksu postępowania cywilnego „Egzekucja z ruchomości”, staje się jej właścicielem bez żadnych obciążeń. Nabycie ruchomości następuje w sposób pierwotny. Ustawodawca wprost wskazuje, że nabycie w tym trybie powoduje zwolnienie jej bez wyjątku ze wszelkich obciążeń prawnych, do których niewątpliwie należy również zajęcie komornicze w toku postępowania egzekucyjnego czy zabezpieczającego. W związku powyższym, powód w wywodach apelacji niezasadnie zakłada, że nabycie ruchomości w toku sprzedaży komisowej zwalnia je spod zajęcia komorniczego dokonanego w związku z tym postępowaniem egzekucyjnym, w którym przeprowadzono sprzedaż, natomiast zajęcia dokonane w innych postępowaniach pozostających w zbiegu z wcześniej wszczętym postępowaniem egzekucyjnym, w tym postępowaniem zabezpieczającym pozostają w mocy.

Jak zasadnie wskazał Sąd Okręgowy we Wrocławiu w uzasadnieniu wyroku z dnia 6 maja 2014r. w sprawie o sygn. akt IC 167/14 sprzedaż egzekucyjna ruchomości nie wywiera tych samych skutków co sprzedaż na podstawie przepisów prawa cywilnego. Natomiast w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2004r. w sprawie o sygn. akt V CK 241/03 słusznie podkreślono, iż nawet w przypadku, gdy ruchomości zajęte w toku postępowania egzekucyjnego były wcześniej zabezpieczone zastawem, w razie sprzedaży zajętego przedmiotu nabywca stanie się jego właścicielem bez żadnych obciążeń, ponieważ nabycie na podstawie przepisów art. 864 – art. 879 k.p.c. ma charakter pierwotny. W takim przypadku będzie to oznaczać, iż nawet prawo zastawu wygaśnie, tym samym wygasa również z mocy prawa dokonane zajęcie w postępowaniu zabezpieczającym, jak miało to miejsce w niniejszej sprawie.

W świetle powyższego, wydają się być całkowicie bezzasadne obawy powoda przedstawione w apelacji, iż w przypadku oddalenia powództwa komornik będzie uprawniony do kontynuowania postępowania egzekucyjnego, gdyż nie dokonał zwolnienia zajętych ruchomości, zaś powodowi nie będzie przysługiwać żadna instytucja zmierzająca do wydobycia ruchomości, bo komornik nie jest uprawniony do badania czyją własnością były zajęte rzeczy. Przedstawionej przez powoda sytuacji zgodnie z intencją ustawodawcy ma zapobiegać właśnie art. 879 k.p.c., którego funkcją jest szczególna ochrona praw nabywców w postępowaniu egzekucyjnym. Zgodnie z jego literalną i celowościową wykładnią organ egzekucyjny z mocy prawa nie będzie mógł kontynuować postępowania egzekucyjnego co do zajętej uprzednio ruchomości, jeśli została ona nabyta przez osobę trzecią w trybie sprzedaży na podstawie art. 864 k.p.c.

Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, istotą nabycia jakichkolwiek przedmiotów bądź praw w toku egzekucji sądowej jest to, że wolne są one od wszelkich praw i obciążeń podmiotów trzecich. Należy również wskazać, że Komornik Sądowy A. R. nie będzie mógł dokonać ponownego zajęcia przedmiotowych ruchomości w postępowaniu egzekucyjnym (Km 247/14) prowadzonym z wniosku wierzyciela Wydawnictwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. (pozwanego w niniejszej sprawie) przeciwko dłużnikowi Grupa (...) spółce z ograniczoną

odpowiedzialnością w Ł., bo dłużnikowi egzekwowanemu nie przysługuje prawo do tych ruchomości, a gdyby jednak się tak stało, wtedy dopiero powodowi będzie służyło skuteczne roszczenie oparte na podstawie art. 841 k.p.c. W chwili obecnej powód jako właściciel przedmiotowych ruchomości nie powinien oczekiwać na decyzję formalną komornika o ich zwolnieniu, bo przedmioty te z mocy samego prawa są wolne od zajęcia od dnia, gdy powód nabył je w drodze sprzedaży komisowej, powód po prostu powinien je natychmiast odebrać od komornika, jak stanowi wprost art. 879 k.p.c. zd. 3.

Wobec powyższego apelacja na podstawie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania drugoinstancyjnego zostało oparte na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu wyrażonej w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego zostało określone w oparciu o § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349) w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1.